

รายงานการวิจัย เรื่อง : การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน
เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผู้วิจัย : ฤชณา วรรณทิพย์

โรงเรียนขามแก่นนคร ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ปีทำการวิจัย : 2562

บทคัดย่อ

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) เพื่อสร้างและพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 3) เพื่อประเมินผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development R&D) แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ

ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ประกอบด้วย (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม/สร้างแรงบันดาลใจ (Prepare & Motivate) ขั้นที่ 2 เผชิญสถานการณ์ (Confront with Real Situation) ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ด้วยข้อมูลพื้นฐาน (Analyze Basic Information) ขั้นที่ 4 ลงความเห็นร่วมกัน (Brainstorming) ขั้นที่ 5 การสรุปและประยุกต์ใช้ (Conclude and Apply) และขั้นที่ 6 เผยแพร่สู่ชุมชน (Publicize) (4) สื่อและแหล่งเรียนรู้ (5) การวัดและประเมินผล และ (6) ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อความสำเร็จ และผลการตรวจสอบความสอดคล้องเชิงโครงสร้างองค์ประกอบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.58) 2) การสร้างและพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน พบว่า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 โดยมีค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 เรียงตามลำดับแต่ละหน่วยการเรียนรู้ดังนี้ 81.60/80.70, 82.28/81.40, และ 82.13/81.90 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.00/81.48 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย 3) การประเมินผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า จากการเปรียบเทียบผลการทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐาน รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียน ($\bar{X} = 34.07$, S.D. = 1.96) สูงกว่าก่อนเรียน

($\bar{X} = 25.68$, S.D. = 3.08) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -12.28$) มีนักเรียนจำนวน 24 คน ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย